

fale det foreliggende Lovforslag, der af mig har været fremsat i det andet Ting, og der uforandret er blevet vedtaget.

Jensen-Knudstrup: Det lille Forslag, der her foreligger for Tinget, er et naturligt Led i den Udvikling indenfor Købstadkommunernes Skolevæsen, som skabtes ved Almenskoleloven af 1903, og derved har Forslaget sin Interesse. Det er ubetydeligt i sig selv. Som det var at forudse, da vi vedtoge Almenskoleloven, hvorved der dannedes en ny Skoleform for den højere Undervisning i Overgangsalderen, den saakaldte Mellemskole, sloge Købstadkommunerne overalt ind paa at knytte denne Skoleform til sit kommunale Skolevæsen, altsaa knytte en Del af den højere Skoleundervisning til sin Folkeskoleundervisning. Det var let at forstaa, at man fristede Købstæderne ind paa den Vej, og det blev ogsaa udtalt under den almindelige Skolelovs Behandling fra flere Sider — i alt Fald udtalte jeg det —, at Mellemskolen, denne ny Form for en videregaaende Undervisning, vilde faa en Fremtid for sig i Købstædernes kommunale Skolevæsen. Og det er gaaet i rig Opfyldelse, thi de allerfleste Byer overveje denne Ordning eller ere færdige med deres Overvejelser i dette Stykke. Det er det, man i Thisted vil gøre, hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, nemlig knytte Mellemskolen som en Form for en højere Undervisning til Folkeskolen, sætte Mellemskolen som en Overbygning paa Folkeskolen.

Jeg skal ikke opholde mig ved, hvad der pædagogisk kan siges om denne Udvikling, det er Stedet ikke til. Jeg stod, den Gang vi vedtoge Almenskoleloven, med megen Tvivl om Betydningen af det Fremskridt, vi den Gang banede Vej for med Hensyn til Købstadsskolen, og det gør jeg endnu, først fordi det vil lægge hele Folkeskolen, lige fra Pøgeklassen til Realklassen, ind under Eksamenshensynets Tryk — og det er en meget stor Ulempe —, og for det andet, fordi det vil friste mange Børn ind paa Læsevejen, hvor de egentlig ikke høre hjemme, men kun komme, fordi Adgangen er saa let. Men det er let at forstaa, at Købstadskolen valgte denne Vej for sin Udvikling, fordi det ikke kan nægtes, at rent faglig set er

Mellemskolen en værdifuld Tilbygning til den almindelige Købstadskole. Økonomisk set spinder Kommunen paa en Maade Silke ved den Forretning, thi Købstadskommunen opnaar at faa et stort direkte Statstilskud til denne udvidede Skole, til denne Undervisning, der er højere liggende end Folkeskolens. Det direkte Tilskud, her er Tale om, er 4,600 Kr. til Thisted Realskole, og en Mængde Skoler faa et lignende Tilskud, som altsaa ikke gives til den egentlige Folkeskole, men til Tilbygningen for den videregaaende Undervisning. Desuden opnaa Købstadskommunerne derved den store Fordel, at de kunne faa deres Lærerpersonele delvis lønnet og pensioneret ved Statstilskud og Undervisningen fortsat indtil Børnenes 15de og 16de Aar. Hele dette Apparat, som sættes i Gang, altsaa ovenpaa den almene Folkeskole, som Folkeskolens Overbygning: Understøttelse ved direkte Tilskud til Lærertilskud og Pension til Købstadskommunernes Lærerstand, er naturligvis ogsaa en stor Fordel for Lærerne, som nu kunne gaa over i faste Stillinger fra de overvejende private Realskoler, som bestode før.

Dette fører Tanken hen paa Landkommunernes Stilling under denne Udvikling. De fleste Landkommuner kunne ikke, selv om de ville, overbygge deres Folkeskole med en Mellemskole med tilhørende Realklasse, af mange Grunde kunne Landkommunerne ikke gøre det. De maa renoncere paa denne Tilbygning til deres almene Børneskole og ere altsaa dermed foreløbig afskaarne fra at nyde disse store Tilskud direkte og indirekte til deres Skolevæsens Udvikling. I Landkommunerne maa man nøjes med Tilskud, indtil Børnene have fyldt deres 14de Aar. En Lærerstab, der fortsatte Undervisningen videre, kan ikke lønnes delvis ved Statstilskud eller ved Tilskud til dens Pension. Derfor mener jeg, at man under disse Forholds Udvikling, naar Lejlighed gives dertil her i Rigsdagen, maa understrege dette, at skal Landsbyskolens Udvikling holde Skridt med, hvad der her finder Sted overalt ved Købstadskolerne, maa vi tænke paa en afsluttende Skoleform i Landsbydistrikterne med et tilsvarende Statstilskud, som her er Tale om til By-